

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: Ifj. Szántó Károly.
Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére küldendő.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adtnak vissza

Irodalompartolás?

Mintegy száz évvel ezelőtt rozoga fatengelyes kordén, széllal bélelt köpönyegben, nyáron izzadva, télen fázva kocogott végig egyik országhatártól a másikig a nemzet géniusza, megátalkodott szenvedéllyel fujva harsonáját: nyiljatok meg lelkek, fogadjátok be az égi manát, az igaz táplálékot, hogy erősek legyetek, mint cédrusok állhasatok meg az ime közelgő nagy-nagy világszelek rohanó fuvásában is.

Ennek a küzdelmes kornak képe pereg szemünk előtt a vásznon arról a filmről, melyet Jókai „És mégis mozog a föld” regény-címmel látott el. Azt kellene gondolnunk, hogy száz esztendő után talán csak eljutottunk odáig, hogy nem kell újra meg újra fülünkbe kiáltani, merl mindnyájan tudjuk: testi erőnk, anyagi jólétünk elsovad és semmivé zsugorodik, ha szellemi részünk táplálatlanul elernyed karokkal báméskodik más népek szellemének magasan szárnyalásán. Száz évvel ezelőtt a szellemi munkás kevés volt, szervezetlen, gyámoltalan és a géniusz kiadta a jelszót: pártolni kell az irodalmat. Pártolni az irodalmat, ez azt jelentette, hogy az íróknak és művészeknek, akikben akkor szellemi felángolásunk kis mécsze pisláncolt, adjon a nemzet életlehetőséget. És száz év múltán is megbotránkozottan gyakran halljuk ma is, hogy pártolni kell az irodalmat, művészetet. Megdöbbenő annak elgondolása, hogy még mindig kell magyarázzák nekünk, mert még most sem tudjuk, hogy az igazi író, igazi művész kell, hogy írjon, fessen, mert lelke csak úgy él, ha belső valójának ez által külső formát ad. Megélhet-e anyagilag, vagy nem, nem kérdés, neki ebben a maga-maga odaadásában van egész élete. De amit az ő lelke meglátott, ami az ő szárnyait szellemi magaslatokba vitte, azt nekünk nyújtja, hogy a mi szellemünk is átvegye az ő gondolatait és vele tudjon emelkedni.

Őt pártolni? Hisz ő pártol, vezet minket, ő ég érettünk. Mintha azt mondanók: pártoljuk a földmivest, mert érettünk izzad és küzködik, vásároljuk meg a buzáját és tenyésztett állatját, mert különben nem tud megélni. Ugye nevetséges beszéd volna ez. Miért mondjuk hát, hogy pártolnunk kell az író, művészt, mert különben nem tud megélni? Hát még mindig nem érezzük a lelki éhséget, amit például csupán egy jó könyv elolvasása elégít ki? Mit remélünk mi a jövőtől, ha még

mindig csak a testi éhségről tudunk s ha ez ki van elégítve, már csak az élvezetvágy megalgítására gondolunk.

Gyomromat megtöltöttem izes étellekkel, testemet beburkoltam illő ruhákkal, most még van egy kis pénzem, azzal testi élvezetek mámorát szerzem meg magamnak. Így telik el a ma, el a holnap, (a tegnap is így telt el) s az életet leéltem. A jövő? Az is lesz valakié, bolond aki ezen törli az esztét. pénzemet én is megtudom inni, miért igya meg a pap?

Ha ilyenek vagyunk, elmulik jelemünk és nincsen kilátásunk a jövőre. Nem, van kilátásunk a jövőre, de ez a kilátás sivár pusztulás képét tárja elénk. Elvész a nép, amely műveltség nélkül való. Elsovad a lélek, amely táplálkozásra nem vágyik. Elsovad az egyén lelke és elsovad a nemzet lelke is. Sóvárognom kell a jó olvasmányt, mint a jó testi táplálékot, hogy a lelkem igazán éljen és testemnek vezetője lehessen. Hogy pénzbe kerül? Hát gondolok-e arra, hogy a kenyeret, húst köteles valaki ingyen ide adni? Nemszabad ingyenélőnek lennem olvasmányaimmal sem. Ha fizettem a kenyérért, kell fizetnem a könyvemért is. A kenyeret a tehetetlen koldus vagy utonálló rabló kívánja ingyen. Becsület dolga, megfizetni a szellemi munka árát is, nem azért, mert ő él az árból, hanem azért, mert én élek az övéből.

Tehát nem kell pártolni az irodalmat, amint hogy nem kell pártolni a földmivelést. A földmives megél, mert nekem szükségem van az ő terméneire s megvásárlom azokat. Az író — életrevaló társadalomban — megél, mert nekem szükségem van az ő könyveire. És mit szóljunk az olyszerű irodalompartolásról, hogy egyes testületek, egyesületek irodalompartolás címe alatt megvásárolnak egy példányban egy művet, az végig jár a tagok kezében, egyik-másik el is olvassa, azután a feledés pora száll lassan reá. Ez bizony nem irodalompartolás, annál kevésbé irodalomból való táplálkozás és csak egy formában menthető, ha a kézzől-kézre járatásból egyik másik olvasó alkalmat kap arra, hogy a munkát megismerve, hozzá kapcsolódjék annyira, hogy érezze szükségét a vele való együttlakásnak, ami azt jelenti, hogy ez a munka neki megtetszett, ez kezéhez közel kell legyen, mert többször kell még belenéznie, tehát meg kell azt vennie, táplálékul kamarájába elhelyezi, ott vannak még más társai is, társalogni fog ma egyik-

kel, holnap a másikkal, csak azt sajnálja, hogy mint ételneműekben is takarékoskodnia kell, szellemiekre se telik bőven. S amire nem telik? Majd módot nyujtanak futólagosabb ismeretésekre a köz- és kölcsönkönyvtárak, de amit ott talál az nem igazi, teljes szellemi barátja, azzal nem bizalmaskodhatik a napnak munkája és az éjnek ábrándos csendje közepette, az csak kirakat számba megy, ahol úgy nő meg vágyó sóvárgása, mint a divathölgyé szép pipereáruk kirakata előtt.

Nem, nem kell pártolnunk az irodalmat, élünk kell vele. Ha nem élünk vele, nem élünk semmiképpen sem, csak tengődünk, egy ideig, amíg a mellettünk elrobogó élettrakéta gépkocsija keresztül nem robog vak önzéssel tömött pókhasunk fölött.

Z. u. i.

Béke, kultura.

Az egymást meg nem értés, a kapkodás, a béke tizedik esztendejében immár tetőpontját érte el. A közéletben, a pedagogia terén a legképtelenebb szélsőséges elvek dominálnak, gazdasági téren pedig úgy a földmives, mint az iparos és kereskedő valósággal szizifusi munkát végez, mert verejtékes munkája majdnem egészében utópisztikus eszméktől fűtött militarista és önző intézkedések által emészetik föl.

A megoldás pedig igen egyszerű: becsület, emberszeretet. Becsület, amellyel önmagunknak és emberszeretet, amellyel embertársainknak tartozunk.

Ámde becsület vezet az azt a bírót, aki az igazságot felekezeti és nemzetiségi melléktétekintetek szerint méri? Becsület vezet az a közhivatalnokot, aki a kezelésére bizott közvagyonot szabad prédának tekinti, melyet a csalásnak eddig nem ismert mesterfogásaival megdézsmálni szabad, ha lehet? Hogy az ilyen mentalitásnak vége börtön és szegény, az ma, úgy látszik, alig jön figyelembe.

S mit szóljunk századunk híres és annyiszor fitogtatott emberszeretetéről, melynek az ujkor emberét kellene megkülönböztetnie az ókor emberétől?

Emberi alakot öltött ezelőtt 2000 esztendővel Palesztinában egy égből leszállott magasztos szellem, ki az ember első életszabályául az emberszeretetet állítá fel s példájával mutatá be, hogy ennek a mindig filozófáló és mindig sovén zsidó fajszeretet fölött kellene állnia. Szeresd felebarátodat mint te magadat!

A zsidók keresztre feszítették a szerintük hamis prófétát, a civilizált világ azonban leborult a magasztos fölfogás előtt s martirok ezreinek vére pecsételé meg az új tannak igazságát. Az új tannak lett volna hivatása

megszüntetni a fájó és vallási ellentéteket, s az egész emberiséget egyesíteni az örök béke és testvériség szent jegyében.

S mit látunk ma kétezer év múltán?

Köztudomásu, anekdótaszerű bizonyítékok vannak reá, hogy a németek 1870-ben a franciák elleni minden gyűlölet nélkül mentek bele a III. Napoleon által forszírozott háborúba. Az akkori békekötés, annak föltételei is nem a gyűlölet, hanem a védekezés szellemétől vannak áthatva. S hogyan állunk most, az új békekorszak 10-ik évében?

Nyílt titok, hogy a gyűlölet hangja a franciák ellen a németek szívében minden Locarno-k dacára ma talán még magasabb lánggal lobog, mint viszont, s a magas diplomáciának egyik legnehezebb feladatát képezi: leplezni, s amennyiben lehetséges, megakadályozni annak erősebb kirobbanását. A német közmondás azt tartja:

„Wie die Alten pflegen, So machen die Jungen“. Hogy a kisebb nemzetek egymásközi viszonyában hogy állunk, azt naponként bőven illusztrálják Belgrád, Macedonia, Trient stb.

Ipar, művészet, tudomány, gadaság, egy szóval a kultura helyzetét mennyire befolyásolja e szomorú körülmény, azt naponként tapasztalhatjuk, hogy pedig egy esetleges háboru ma mit jelent, arról élénk képet rajzolt egy Amerikában tanulmányuton járt bukaresti tanárnak előadása, mely szerint az amerikai kémikusok egy olyan mérges gázt fedeztek föl, melyből egyetlen bombának a léghajóról való lebecsátása elégséges egy olyan kisebb város, mint például Szászváros összes lakóinak elpusztítására. Ezer tonnányi ilyen gáz pedig elég lenne a legnagyobb városok: Bécs, Páris és London stb. elpusztítására is. A jövőendő háborujában tehát az otthonában dolgozó iparos vagy a mezőn foglalatokodó békés szántóvető éppen úgy az ellenség előtt állana, mint a harctéren harcoló katona. Egy szóval a jövőendő háborujának jellegét az adná meg: Mindenki, mindenki ellen!

Naponként foglaljuk azért imáinkba e két drága szót: Béke, kultura! —n.

A dédáci magyar-nap programja.

Hunyadmegye magyarsága találkozik az évszázados parkban. — A romániai magyarság vezetőségiai is Dédácson lesznek ezen a nagy napon.

Ma már teljes képét nyújthatjuk annak a nagyszabásu kerti mulatságnak, melyet Hunyadvármegye magyarsága 1928. július hó 15-én, vasárnap Ocskay István dédáci parkjában rendez. A megye minden részéből érkező beszámolóok arra engednek következtetni hogy ez a mulatság tullepi a szokásos nép-ünnepély kereteit és valóságos magyar-nap jellegét ölt, melynek fényét nagyban emeli az is, hogy a magyarság számottevő vezetői, köztük gróf Bethlen több országgyűlési képviselővel is, részt fognak venni.

A déluján 2 órakor kezdődő kerti mulatság, melynek védnöknője Ocskay Istvánné urasszony, részletes programját már is közölhetjük.

A gyönyörű fekvésű parkban a közönséget minden városból autóbuszok fogják kiszállítani, melyekről a rendezőség jó előre gondoskodott. Tekintettel a pont két órakor kezdődő lóversenyre, az autóbuszok minden-ünnen már d. e. 12 órakor kiindulnak és ez időtől kezdve állandóan, a szükséghez képest közlekednek.

A park árnyékot nyújtó fái között a közönséget a legkitűnőbb ételek és italok várják, mit lelkes asszony és leány sereg fog árulni. Természetesen a szórakoztató játékok ezer módjáról gondoskodott a rendezőség, úgy, hogy e napon senki sem fog unatkozni.

A Rózsakirálynő választásról már múlt számunkban irtunk. Így e számunkban csak annyit jelzünk, hogy a koronázás az esti tánc kezdete előtt fog megtörténni. Ez egyike lesz a kerti mulatság legszebb látványosságainak s hisszük, hogy a közönség el lesz ragadtatva attól a szép képtől, melyet a rózsaruhas apródok közepén a rózsakirálynőjével és két udvarhölgyével, nyújtani fognak.

És hisszük azt is, hogy a közönség, Ötvös zenekarának muzsikája mellett, a legjobb hangulatban fog táncolni, mulatni. Reméljük azt is, hogy mindenki, nemzetiségi és felekezeti különbséget és ellentétet mellőzve, a rendezőség szives meghívásához hiven a magyarsággal együtt meg fog jelenni a dédáci mulatságon hol délutántól reggelig a jókedv lesz az ur.

Bodor János a szépiró.

Régóta figyelni, nézi az életet s leginkább azt, amelyben az áldott nép bölcsőtől a sirig hullámvonalban haladó pályán botorkálva nézi a göröngyös de tapodható földről a kék simaságnak látszó, de kézzel nem tapintható eget. Hogy mint látta meg a nép lelkét, miként vetíti szemünk elé annak belső világát: láttuk és gyönyörűséggel élveztük néhányszor felolvasó esték alkalmával, amikor egy-egy elbeszélésben élénk varázsolta néhány gyönyörű képét a falusi életnek. Most egy kötetre menő elbeszélése jelenik meg a könyvpiacon. „Életképek“ cím alatt. Gyönyörűség és épülés kínálkozik abban az olvasónak s hisszük, hogy sokan kapnak az alkalmon, mely most az előfizetésre kínálkozik. Az előfizetés díja 110 leu, mely a szerző: Bodor János ref. lelkész Orăștie—Szászváros címére e hónap végéig küldendő. Azontul ára 120 leu és a postadíj. 10 kötet együttes megrendelésénél 5 százalékos engedményt nyújt a szerző.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Kedves Szerkesztő ur!

Végső elkeseredésemben fordulok Önhöz e panaszzal és, mint a közügyek vérső bajnokától, kérem, hogy soraimat b. lapjában közzétenni kegyeskedjék, mind amellet, hogy kevés reményem van a meghallgatásra.

Ugyanis zenész urakhoz szállnak panasz sóhajaim. És pedig első sorban két itthon maradt klarinétos közkatona urhoz a bandából, másodsorban a Lobstein villa ismeretlen Patefonos lakójához adresszálom végső elkeseredésemben panaszos sóhajaimat. A sóhivatalban hasztalan mutogattam tapló füleimet, Önhöz utasítottak — kedves Szerkesztő ur — mert Önnél állítólag mindenre volna panacea, tehát a folytonosan zengedező klarinétok és pont a villanyoltásig harsogó Pathefon ellen is kell legyen fülbe való balzsamja.

Drága Szerkesztő ur! Hallott, látott-e Ön szerencsétlen fiótásokat? Ha nem, jöjjön napközben a kaszárnya elé. Reggel 6 órától este 7 óráig hallhat és láthat itt az utca felőli rácsok mellett egynehányat! Istenem, be gyönyörűen szólnak ezek az itt maradt fuvolák! Kár, hogy nem vitték el ezeket a szerencsétlen fuvola-bajnokokat is a fürdőre, mert ott talán jobban értékelték volna művészi ambícióikat. És ha már nem vitték fürdőre, bár a kaszárnya háta megé vinnék őket, mert ott

a hátsó területeken hátha több és nagyobb érdeklődés kisérné művészi törekvéseiket, melyekről reggel 6 órától este 7 óráig szakadatlan buzgósággal tesznek bizonyosságot. Mi, a sétatér-utcaiak nem igen tudjuk élvezni a fuvola-szólókat, hiányzik a harmoniából a fürdőre telepített nagy dob és cintányér is! Összmuzsikához vagyunk szokva! Oh, hogy nélkülözünk is mi a reggeli 6 órai szimfóniákat?!

Na, de hogy ne maradjunk magunkra a két szerencsétlen fiótással, kárpótolt az ég egy nagyszerű Pathefonnal. A Lobstein villából minden este harsog, csattog a muzsika-gép — villanyoltásig, epekedve a bánatos éjszakában. Igazán hálásak lehetünk, hogy olyan kedves álomba ringató szerszámmal pótolta az ég nyári veszteségünket s hogy az eltávozott nagy dob és cintányér nappali szimfóniája helyett most már a legmagasabb kamara-zene mellett szundithatunk álmra éjjel 1 és 2 óra között! — Kedves Szerkesztő ur! Igaz, hogy taplófüllek vagyunk, de csináljon valamit, hogy bár egy hónapig ne halljuk a fuvolákat és a magasból epekedő Pathefonokat!

Egy Sétatér-utcai botfüll.

* * *

Tisztelt Szerkesztő ur!

Egészen az ó-korban, valamikor 1914. előtt az volt a jó és szép szokás, hogy tavasz kezdetén, amint egy kicsit kopott volt valamelyik ház, a gazdája frissen festette. Így aztán május végére, az akác virágzásának idejére szép kis skatulya képét vette fel a város. Aztán jött a háboru, a nélkülözések ideje, a házak festetlenek maradtak s a kopott falak ugyancsak elcsufították városkánk külső képét. A városi szépészeti bizottság a nagy világégésben valahol hősi halált halt s így nem volt senki, aki a háztulajdonosokat kissé felpiszkálta volna. Végre azonban már oly kopottak lettek a falak, hogy maguk a háztulajdonosok szégyelték a kopottságot s egyik másik nagy elhatározással festetni kedett. A kezdők aztán lassanként magukkal ragadták a többieket is — s lassanként ragyogó tisztává válik megint a város, ha sok esetben adósság árán is. Valamivel azonban nem számoltak a háztulajdonosok: a sok képviselőválasztással, a kampós keresztel, mint házfalakat díszítő ornamentikának a divatba jövéseivel s az inasgyerekek rajzoló tehetségével, kik, mint egy letörölt táblán, úgy pingálnak a frissen festett falra szép kaligrafikus betűket és karikatúra figurákat. Hasonlóképpen a helybeli plakátragasztók szövetsége sincs különös tekintettel a frissen festett falra.

Ez uton kérjük tehát az illetékes hatóságot, hogy a város érdekében vegye védelmébe a frissen festett házak épségét, tisztaságát, különös tekintettel a közelgő királysobor leleplezésre, mely országos ünnepség alkalmával ugyancsak bírálát tárgya lehet a város külső képe.

Az országuti háztulajdonosok.

A tudomány.

Az alkohol az érdekelt szeszbarok jóvoltából és az illetékes autorítások támogatásával horribilis drága lett, mégis sok a részeg ember.

A morfium és cocain csempészeket nehéz büntetéssel sújtják, mégis annyi a morfiumista, hogy az összes örültek háza kevés befogadásukra.

Egy román közmondás azt mondja „lupul lasă pãrul, da nãravul nu“ — a farkas elhullatja szőrét, de nem a rossz szokását.

Igy vagyunk a tudománnyal is. Aki annak rabja, soha többé nem menekszik tőle. Amíg azonban egyéb szenvedélyek károsak az illetőre és az emberiségre, a tudományszomjnak csak a tudás adja meg az árát, az emberiség nyereszkezik a tudósok által végzett munkán.

Másfelé a tudósokat az állam vagy a társadalom hathatósan támogatja, mifelénk az éppen megfordítva van. Nálunk az államhatalom egy párt és annak nagyobb gondja van, mint holmi tudósokat pártfogolni. A társadalom? Az nálunk réges régen nincs már. Mécenások, azok már kihaltak. Helyette Schylokok boldogitanak. Ily körülmények között óriási akaraterő és óriási nagy lemondás kell ahhoz, hogy egy tudós produktív munkát végezzen. Itt van Lepsi professzor esete. A szónak legnemesebb értelmében tudós, nagy hire van külföldön, csak hazánkban nincs elismerés nincs támogatás részére. Hajtja tudományszomja, amely nála nem szenvedély, hanem élethivatás. Itt hagyja nyugodt, boldog családi tűzhelyét azért, hogy kitudja mily szenvedések árán a tudományt egy lépéssel előbbre segítse vinni, sőt még adóságot csinál, hogy tudományos utjának költségeit fedezhesse. És az asszony lemondással veszi tudomásul, hogy a családfele kitudja meddig távol lesz, de nem tartja vissza, sőt ő bátorítja buzdítja kitartásra. Vajjon kik a hősök? Ti, hasoncsuszva mászó örültjei a pénznek, a vagyonnak, Ti monopolizáló harambasák smokingben, frakkban, Ti a hatalmasokhoz eb módjára dörgölődő, mások nyomorúságán élőködő emberállatok, Ti vagy az az egyszerű professzor-e, aki minden kényelemről lemond azért, mert hajtja élethivatása, akinak hírnevében biztosan megint csak Ti fogtok sütkérezni?

Tudós professzor uram, csak bátran előre. Isten és megértő emberek jó kívánságai kísérik utodon. Az a mindenható aki a mindenséget kormányozza, ügyelni és támogatni fog, hogy sikerekben goztagon, egészségben térhes vissza családi fészkebe.

Szerencsés utat.

ALPHA.

HIREK.

— **Aranylakodalom.** Id. Schuleri Károly szeszgyáros, földbirtokos ur és neje folyó hó 9-én ünnepelték aranylakodalmaikat. A ritka szép családi ünnepélyen a kiterjedt rokonság, gyermekek, unokák, dédunokák és ismerősök ünnepelték a jubilálókat, kik 50 szorgalmas és megfeszített munkában eltöltött év mesgyéjén pompás és friss egészségben fogadták a jókívánatokat.

— **1931. végéig Románia befejezi az agrárreformot.** A földmivélségi minisztérium részletes jelentést állított össze a földreform eddigi eredményeiről. Az érdekes jelentés legfontosabb adatai a következők: A parcellázásra került birtokok kiterjedése 10 millió 476.076 hektár, ebből pedig 7 millió 746.998 hektárt már felmérték. A felmért területből 2 millió 737.634 hektárra még csak parcellázási tervek vannak, ténylegesen felparcelláltak 2 millió 84.464 hektárt, ház helyekre pedig kiosztottak 93.922 hektárt. Eddig tehát összesen 2 millió 148.386 hektárnyi területet adtak át a falusi népnek és 2 millió 148.386 hektár most van átadás alatt. A fennmaradó 5 millió 99.364 hektárnyi területből, amelyben benne vannak az erdőségek és a régi tulajdonosok birtokában meghagyott területek is, még csak ezután fogják szétválasztani a felosztásra kerülő részt, amely 1929. és 1931. között kerül majd parcellá-

zásra. A földosztással járó technikai munkálatok eddig 374 millió 598.368 leube kerültek. Ebből az összegből azonban még nincs kifizetve 81 millió 890.614 leu, amely a kataszteri mérnököknek jár az elvégzett munkákért. A további felmérési és parcellázási munkálatok költségét 680 millió 824.008 leure becsülik. A központi kataszteri igazgatóság úgy tervezi, hogy a hátralevő munkálatokat 1931. végéig befejezi. A földosztással járó összes költségeket az állam csak előlegezi és így azt az 1 milliárd 57 millió 598.800 leut, amibe az egész földosztás kerül, négy év alatt, az agrárreform teljes befejezéséig vissza kell fizessék azok, akik földet kaptak.

— **A Siebenbürgisch-Deutscher Sängerbund (Erdélyi Német Dalszövetség)** bécsi utja alkalmával kedden, folyó hó 17-én fél 9 órakor este Hanns Schlütter-Ungar segesvári zeneigazgató karnagy vezetése alatt a „Transsylvania“ kertjében koncertezik. Műsor: Lassel: Einsamkeit, Stubbe: Schiffe die sich nacht begegnen, Novak: Heimatlied, Kirchner: Seangtuchsklook (Sonntagsglocken) Richter: Mein Lieb ist tot, H. Schlütter-Ungar; Wanderlied Lassel: Gelübde. Mozgalmas zenei napok elébe néz városunk közönsége, másfél száz dalárdista koncertjét aligha fogja közönségünk valaha még hallani. Szászvárosról együttesen utaznak Bécsbe, ahol f. hó 21-én egy méreteiben grandiózus világraszóló zenei eseményben lesz része Bécs városának. Harmincezer énekes koncertezik egyszerre, mely koncertet a bécsi Rosenhügel rádió közvetíti az egész világgal. A helybeli rádió tulajdonosok kedvező idő esetén hallgatják 20-án este fél 10 órai kezdettel. Másnap 21-én déli 12 órakor ismét hallható lesz az aznapi műsor.

VIDEKI

Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékesé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek.

Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

— **A szászvárosi állami anyakönyvi hivatal** házassághirdető tábláján a következő házasulandók kihirdetése van kifüggesztve: Popa Miklós 35 éves gör. kel. vallású cipész segéd szászvárosi lakos, kinek szülei néhai János és Armean Mária — vőlegény és Boldor Anna 17 éves gör. kel. vallású hajadon szászvárosi lakos, kinek szülei József és néhai Roş Mária — menyasszony.

— **Kedvező alkalom tűzifabeszerzésre.** Szászváros városnak Sebeshely község területén termelt bükk-tűzifája, a sebeshelyi kirakodóhelyen elszállításra készen áll. Ölenkint (4 köbméter) ára még e hónapban 520 leu, a jövő augusztus hónapban már 550 leu lesz. A városi erdészeti hivatal, hogy a közönségnek a fafuvarozás tekintetében is könnyebbé nyújtson, megállapodott fuvarosokkal akik 330 leu árért hozzák ölét a fának. A fautalvány kiváltása alkalmával kifejezett kívánságra, az erdészeti hivatal maga közvetíti a fuvar megrendelését is. Itt említjük meg azt is, hogy a polgármesteri hivatal terve vette a bikaistálónál bekerített nagy területen tűzifaraktár berendezését, ahol a tél folyamán folytonosan készletben tartana eladó fát a

legsűrűsebb viszonyok közt élő lakosság igényeinek kielégíthetése céljából. Ezek az intézkedések és tervezetések méltán dicsérik Amlacher városi erdőmestert, akinek nemcsak azt sikerült keresztül vinni, hogy az eddigi gyakorlatban volt vállalati fatermelést megszüntetve a város a házi kezelést vezette be, de azt is bebizonyította, hogy ez a kezelés sokkal gazdaságosabb is, miből kifolyólag a a tűzifa áraknak az egész helyi piacon mérséklését volt képes előidézni. Az eredményesebb erdőkezelés mellett tanuskodik az is, hogy a város 150 vagon tűzifa szállítása iránt nyújtott be ajánlatot a helybeli helyőrséghez s ebben az ügyben a hadtestparancsnokság döntését várják.

— **Az új mozi.** Városunk mozikedvelő közönsége hosszú vakáción volt az „Erzsébet“ mozi hatóságilag eszközölt beszüntetése miatt. Ez a ténykedés ugyan dolgos és szorgalmas emberektől vette el a nehezen megszerzett száraz kenyeret, de a mai élet nem áll már meg a romok mellett, rohan tovább s a vállalkozó kedv még oly kihalt és csendes fészkekben is, mint a mi városunk, megpróbál érvényesülni még súlyos áldozatok árán is. Az új vállalkozók a családi házat igen jelentős anyagi áldozatok árán a törvényben irt feltételeknek mindenben megfelelő modern moziteremmé alakították át s most a város szívében egy olyan mozisinházunk van, melynek párját kevés kis városban találjuk meg. Az augusztus elejére tervezett megnyitás elé nagy várakozással tekint városunk mozilátogató közönsége. Értesülésünk szerint az új mozi vezetője a legjobb filmeket kötötte le, hogy a hosszú szünetért kárpótolja a közönséget.

— **Közgazdasági értesítés.** Buza. Kitérnő időjárás és jó terméskilátásból kifolyólag mind nagyobb és nagyobb tételek kerülnek piacra. Ára 1000 leuval kezdődött, de délfelé már olcsóbban is volt kapható. Jövőhétre már valószínűleg megkezdődik az új buza aratása, miáltal az ő buza árában nagy visszaesés fog bekövetkezni. Tengeri. Kínálat elég jó. Ára 180—185 leu volt nagyvénként. Árpa. Rendkívüli bő felhozatal új árpában, ára 80—90 leu litervékéja. Krumpli. Új krumpli bőven jött, ára litervékánként 50 leu.

Mire és kire várnak, lányok?

Gyurkovics mama mondása, hogy a lányok menjenek férjhez, — de a fiuk ne nősljenek, csak félig fogant meg. Nem nőstülnek a férfiak.

És ugyanakkor, Önök lányok, várnak valakire, „aki rendelve van.“ Bizonyára gondolkodtak a jövőjükön. Vannak akik cinikusan lemosolyogják képmutatással a férjhezmenés kérdését:

— Én nem akarok férjhez menni.

Vagy pedig a gyöngé emberek filozófiájával rezignáltan sóhajtik:

— Majd csak lesz valahogy.

Avagy abban csucosodik ki véleményük, hogy „pénzsóvár“ népségnek bélyegeznek bennünket, férfiakat, tudatos igazságtalansággal.

Egy kis tárgyilagossággal belátnák a következőket:

A mi generációnk elsodort országok, elsodort egyéniségek, még elsodortabb életsorsok összessége. A háború elsodort bennünket a jól megalapozott lassu tempóju kulturafejlesztés útjáról, egy szeszélyesen kapkodó, újjá születő társadalmi berendezés utvesztőjébe. A házasság a régi adottságok mellett köze-

leg az abszolút csödhöz. Azok akik nem tudják felfogni azt, hogy a ma veszett iramu, „kenyért” sikoltó élethez, illetve házassághoz másképp kell felfegyverkezni, — azok akár a házasságon belül, — az után, avagy örökre azon kívül rájönnek tragikus gondatlanságukra.

Mert nincs megoldva a probléma azzal, ha rányomják a guny bélyegét a férfiak homlokára, ahol a sok gond-barázda a N. N.-et, a nem nőszülöket jelképezi. Mert ők éppen úgy nem bűnösök, hanem épenséggel Önök-höz hasonló szenvedő alanyok.

Önök megtanulnak főzni, esetleg zongorázni, nyelveket beszélnek — és testi-lelki szépségeiket, elég ellenértéknek vélik a férfi nevéért és dolgos kezéért. Ez így volt rendjén, azonban ma ez olyasvalami, mintha könnyű bálci cipőben indulnának el hegyet mászni. És még ráadásul várnak. Várnak bűnösen ölbetett kézzel, várják a Valakit, aki „rendelve van.”

Pedig rettenetes lehet így várni a bizonytalanságba.

Mire várnak? Kire várnak?

Nem érzik a nyugat? Leheletét. Nem érzik, hogy nyugaton ébrednek a lányok? Bátorítani kell a férfiakat, hogy nem csak anya, hitves, szerető és barát tudnak lenni. Bátorítani kell őket, hogy nem koloncok a kenyérkereső nyakán felfokozott kulturigényeikkel, — hanem vele egyenrangú kenyérkereső munkatárs is tudnak lenni ha a szükség úgy kívánja.

Nem várni, lányok! Kenyér keresetet tanulni! Ez legyen a tarsolyukban utra való a műveltség mellett. Nem bizni szépségben, hozományban. Az első mulandó, az utóbbi eluszhat, — de többnyire kisebb mint az igényeik. Legyen vége a kishitű felsőhajtásoknak: hej ha én „férfi lennék.” És közben külsőségekben, eredetieskedésben utánozzák a férfiakat. Nem a cigaretta, nem a rövid haj a mi jellegzetességünk, hanem a produktív munka.

A kenyér keresetnek ezernyi lehetősége áll nyitva a női szellem és találékonyság előtt. Kiki a maga érzéke, tehetsége módja szerint cukrász, szabónő, kézimunkaelőnyomó, nyelv-, zongoratanárnő, iparművész, stb. De nem „kimondott” férfitársa özönlene. Nem az önzés beszél belőlem és nem a női munkateljesítmény lebecsülése. Hanem ha Önök az amugy is túlszűfolt, egyébként látszólag nőnek is megfelelő szellemi pályákra özönlene, az amugy is csordultig teli pohárból lecsurog a felesleg. És ebben a feleslegben férfiak nők vegyesen lezuhannak a kenyértelesség semmijébe. Végeredmény: „nem nőszülhetek” stb. Igen tiszteletre méltók azok a lányok akik diplomás pályát kezdtek és azt be is fejezték — bizony gyakran nélkülözések árán. Azonban valóban ritka kiválónak kell lenni annak, aki az alaptalan előítéletet le tudja győzni, a férfi hegemonia megalapozottságával szemben.

Segitse Önöket az Isten, hogy valóban a női hivatásuknak élhessenek és ne keljen igénybe venni az életben akár férjezettnek, akár özvegynek, elválnak, avagy táynak a kenyérkereső képességüket. Azonban méltóztassék elhinni, hogy egész másképpen fognak fel az életet, másképpen kapcsolódnának az urukhoz, ha tudnák, hogy miből is lesz az a tavaszi toilette.

Az elhatározástól a tettig csak egy lépés. Csupán a kisváros szellemét kell letépni merni ahogy merték még matrónák is a bubi frizurával.

Mindez nem társadalmi tudományi ujdonság,

ság, nem is szól mindenki szája ize szerint. Mégis boldog lennék ha csak egy is az Önök soraiból megtisztelne írásbeli hozzászólásával „Gamma” jellegre a szerkesztőségbe.

GAMMA.

Cenzurat de: V. Ivăşcoiu, secretar de plasă.

Tanulóleányok felvételnek női divatszalonban, Orăştie, Strada Filipescu 5. sz. alatt. 5 2—2

Eladók a Str. Brătianu 29. és 31. szám alatti házak. Értekezni lehet Orbán Lajos tanárnál. 138 3—

Elsőrangú finom borecet kapható a Transsylvania szállóban, litérenként 15 leu árban. 9 2—2

Bérbeadó a ref. Kún-kollegium konviktusi terme, a volt mozi terem. — Kún-kolleg. gazd. hivatala. 8 2—

Nagyobb mennyiségű zsákok, jó minőségű, egyszer használt, jutányos árban eladók Breckner Mihály szappan- és gyertyagyárában Szászvároson. 137 3—6

Eladó a Str. Brătianu (Varga-u.) 32. szám alatti Csap-féle ház $\frac{3}{4}$ holdas gyümölcsös kerttel. Értekezni lehet Dr. Martini Ágoston ügyvéd urral, vagy Csap Ágoston órás m. urral Craiova. 7 2—3

FIGYELEM!

Uj autó-taxi!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy egy uj és kényelmes Fiat-autót hoztam forgalomba, mellyel bármely hosszabb vagy rövidebb utra **nagyon olcsó árért** állok a t. közönség rendelkezésére.

Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

11 1—3 **Dörner Richard.**

Vendéglő megnyitás!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a teljesen átalakított

„BOULEVARD”

étterem és kávéház vezetését átvettem s azt f. hó 8-án, vasárnap megnyitottam.

A legtisztább fajborok, a legkitűnőbb konyha, a legfinomabb cukrászsütemények, fagyalt stb. versenykivüliségéről a n. é. közönség személyesen fog meggyőződhetni.

Abonensek részére július hó 15-től a legjobb házikoszt kapható. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri, teljes tisztelettel

3 2—3

id. Bisztricsányi Ernő,
vendéglős.

Figyelem! Folyó hó 14-én, szombaton este nagy, ünnepélyes megnyitás. Ugyanakkor az ország legjobb márkájú söre, a „Luther“-sör mélyen leszállított árban fog a n. é. közönségnek felszolgálatni.

Eladó egy komplett, jókarban levő hálószoba-berendezés, egy szép íróasztal és egy tölgyfaasztal. Értekezni lehet Str. Bariţiu 2. szám alatt, I. emelet. 10 1—2

A legolcsóbb árban

A **legszebb** árut

A legdivatosabb kiállításban

M. Stern cégnél

(ezelőtt **Stern Ferdinánd**)

Str. Regală 1. sz. alatt kaphatja nő és férfi egyaránt. —

A legfrissebb nyári ujdonságok mélyen leszállított árban, őszi divatkelmék a leggazdagabb választékban állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Szives pártfogást kér, tisztelettel:

M. Stern, kereskedő cég.

4 2—3

Légköri zavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb

műélvezetben lesz része, ha

Parlophon

grammaphonon

Parlophon

lemezekről

hallgatja otthonában a világ legnagyobb művészeit.

▼▼

▼▼

E világhírű márka gyártmányai **feltűnő olcsó árban a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papírkereskedésében kaphatók**